

SNELKAART 8 WVGZ

Medische verklaring crisismaatregel (CM) door de onafhankelijk psychiater

8

Wanneer

Er is sprake van een crisissituatie. Bij een crisissituatie gaat het erom dat, gezien de ernst van de situatie, direct moet worden ingegrepen. Er moet aldus een ernstig vermoeden bestaan dat iemand die lijdt aan een psychische stoornis in nood verkeert en onmiddellijk zorg nodig heeft, waardoor niet de procedure kan worden afgewacht voor de zorgmachtiging (ZM). Ingrijpen kan dan wél via de crisismaatregel (CM), welke wordt afgegeven door de burgemeester.

Wie

De medische verklaring kan alléén worden opgemaakt door een psychiater. Verder gelden er de volgende eisen:

- je moet ingeschreven staan in het specialistenregister (conform art. 14 Wet BIG).
- Ook mogen er geen tuchtrechtelijke beperkingen of andere Wet BIG-beperkingen aan je zijn opgelegd.
- Tot slot: je functioneert onafhankelijk van de zorginstelling en je hebt minimaal 12 maanden geen zorg verleend aan patiënt.

Waarom

Als psychiater kan je worden aangewezen om een medische verklaring op te stellen. Deze medische verklaring is een zeer belangrijk document omdat daarin staat of aan de (meest basale) wettelijke criteria voor het kunnen toepassen van verplichte zorg is voldaan.

NB: er moet altijd een medische verklaring worden opgemaakt, ook indien je tijdens het onderzoek constateert dat geen sprake is van een crisissituatie.

ONAFHANKELIJK PSYCHIATER BIJ DE CRISSITUATIE

Je wordt via de crisisdienst gevraagd om een medische verklaring op te stellen. De patiënt zal voor dit onderzoek zondig zijn ondergebracht in een daarvoor geschikte ruimte (zie ook snelkaart 6 'Tijdelijk verplichte zorg starten voorafgaand aan een crisismaatregel (CM)').

T.b.v. het onderzoek verstrekt de OvJ de volgende (vertrouwelijke) gegevens:

- Zelfbindingsverklaring (indien aanwezig).
- Een eerder afgegeven Bopz-machtiging of een Wvvgz-maatregel/machtiging.
- Relevant geachte politiegegevens, strafvorderlijke gegevens of justitiële gegevens (> deze gegevens zijn van belang voor het veiligheidsaspect). De gegevens mogen nimmer worden gedeeld met derden (ook niet met collega's).

De burgemeester kan alleen een CM afgeven na advies van een onafhankelijk psychiater, zoals verwoord in de medische verklaring.

Na het onderzoek kan aan de patiënt nog voor **maximaal 12 uur** verplichte zorg worden verleend voordat de burgemeester een besluit heeft genomen op de aanvraag CM. Inclusief het onderzoek.

Voorafgaand aan een CM is gedurende maximaal 18 uur tijdelijk verplichte zorg toegestaan met een maximum van 12 uur nadat patiënt is onderzocht t.b.v. de medische verklaring. (zie ook snelkaart 6 'Tijdelijk verplichte zorg starten voorafgaand aan een crisismaatregel (CM)').

INHOUD MEDISCHE VERKLARING

In de medische verklaring t.b.v. de crisismaatregel (CM) moeten minstens de volgende zaken zijn opgenomen: (N.B. er wordt altijd gewerkt volgens een vast landelijk formulier)

1. Bevindingen inzake de actuele gezondheidstoestand van patiënt.
2. Tot welke (vermoedelijke) diagnose er kan worden gekomen.
3. Of er een ernstig vermoeden is ontstaan dat het gedrag van patiënt als gevolg van een psychische stoornis een onmiddellijk dreigend ernstig nadeel veroorzaakt (= uitdrukking van het causale verband tussen de stoornis en het ernstig nadeel).
4. Welke zorg noodzakelijk is om het onmiddellijk dreigend ernstig nadeel weg te nemen.

Vragen?

Neem dan contact op met het Bureau Geneesheer Directeur (BGD) via BGD@ggnet.nl

GGNet

SNELKAART WVGZ

Toelichting belangrijke criteria

KERNBOODSCHAP

De kern van de Wvggz is dat verplichte zorg alleen als laatste redmiddel kan worden ingezet. Eerst moeten alle mogelijkheden voor vrijwillige alternatieven worden onderzocht, voordat er onder dwang zorg kan worden verleend (in de Wvggz wordt het verplichte zorg genoemd). Die verplichte zorg moet doelmatig, veilig en op maat zijn (subsidiariteitsbeginsel) en in verhouding staan tot het te bereiken doel: het wegnemen van het (aanzienlijk risico op) gevaar (in de Wvggz wordt dit 'ernstig nadeel' genoemd).

VERPLICHTE ZORG

Dit is zorg waar iemand met een psychische stoornis zich tegen verzet:

1. Psychische stoornis

- aansluiten bij DSM 5;
- ook afhankelijkheidsstoornissen (verslavingen), persoonlijkheidsstoornissen en psychische stoornissen bij minderjarigen vallen straks onder criterium psychische stoornis.

2. Verzet

- de patiënt (of diens vertegenwoordiger) stemt niet in met de te verlenen zorg;
- verzet kan zowel verbaal als non-verbaal worden uitgedrukt;
- het ontbreken van veronderstelde toestemming van de patiënt.

DE EISEN VAN SUBSIDIARITEIT & PROPORCIONALITEIT (S&P) EN VEILIGHEID & DOELMATIGHEID (V&D)

De verplichte zorg moet altijd voldoen aan de volgende eisen:

- **Subsidiariteit:** Er is geen lichtere maatregel mogelijk
- **Proportionaliteit:** Je past geen zwaardere maatregel toe dan noodzakelijk
- **Veiligheid:** De verplichte zorg moet het risico op ernstig nadeel wegnemen en geen onveiligheid veroorzaken
- **Doelmatigheid:** Je moet redelijkerwijs verwachten dat het verlenen van de verplichte zorg effectief zal zijn

VORMEN VAN VERPLICHTE ZORG

1. Het toedienen van vocht, voeding en medicatie alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening
2. Beperken van bewegingsvrijheid (waaronder fixatie)
3. Insluiten
4. Uitoefenen van toezicht op betrokkene
5. Onderzoek aan kleding of lichaam
6. Onderzoek van woon/verblijfruimte op gedrag-beïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen
7. Controleren op de aanwezigheid van gedrag-beïnvloedende middelen
8. Aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen
9. Beperken van het recht op het ontvangen van bezoek
10. Opnemen in een accommodatie
11. Ontnemen van de vrijheid van betrokkene door hem over te brengen naar een plaats die geschikt is voor tijdelijk verblijf als bedoeld in artikel 7:3, derde lid

ERNSTIG NADEEL

In de Wvggz betekent 'ernstig nadeel' hetzelfde als 'gevaar' onder de Wet Bopz, namelijk (het aanzienlijke risico) dat:

- de betrokkene zichzelf of anderen in levensgevaar brengt, ernstig lichamelijk letsel toebrengt, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade toebrengt, ernstig verwaarloost of 'maatschappelijk ten onder gaat', of als zijn eigen ontwikkeling ernstig verstoord is of hij andermans ontwikkeling ernstig verstoort;
- de veiligheid van de betrokkene bedreigd wordt, al dan niet onder invloed van een ander;
- het gedrag van de betrokkene zo hinderlijk is dat het agressie van anderen oproept;
- de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

DISCLAIMER

Alle snelkaarten van GGNet zijn met grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie kan GGNet geen aansprakelijkheid aanvaarden, evenmin kunnen aan de inhoud van de snelkaart(en) rechten worden ontleend.

